

Time-out, schorsing en verwijdering leerlingen

April 2020

Inleiding

Op Panta Rhei-scholen moet iedereen zich veilig voelen. Alle medewerkers, ouders en leerlingen dienen zich correct en respectvol tegenover elkaar te gedragen en maken geen onderscheid op huidskleur, ras, religie of afkomst.

Er kunnen zich omstandigheden voordoen door ontoelaatbaar gedrag van een of enkele leerlingen en/of ouders¹ waardoor dit gevoel van veiligheid in gevaar komt. Het beleid rond schorsen en verwijderen is een instrument om in dergelijke situaties op te kunnen treden.

Bij het toepassen van maatregelen wordt proportionaliteit in acht genomen. Dit houdt in dat de te nemen maatregel in verhouding staat tot het ontoelaatbare gedrag. Er is ook een zekere opbouw in de te treffen maatregelen. Bij het ontoelaatbaar gedrag van leerlingen volgt eerst een time-out. Heeft dit geen effect dan is de volgende stap schorsing. Heeft ook dit geen effect dan volgt tenslotte de verwijdering van de leerling.

Verwijdering is een instrument dat in uiterste noodzaak zal worden ingezet om naar een structurele oplossing te zoeken. Het verwijderingsbeleid kan ook ingezet worden als de school niet aan de ondersteuningsbehoefte van de leerling kan voldoen.

1. Time-out

De lichtste vorm van correctie van ongewenst gedrag door de leerling is het opleggen van een time-out. De time-out is op dat moment nodig om de leerling even tot rust te laten komen of om te herstellen en zo te voorkomen dat het écht misgaat qua gedrag. De leerkracht kan dit signaleren, maar de leerling kan zelf ook aangeven dat hij/zij een time out nodig heeft.

Uitgangspunt is dat de leerkracht verantwoordelijk is en blijft voor de leerling en naar een oplossing zoekt voor het gedrag van zijn/haar leerling.

De leerling blijft in principe in de klas waar een time-outplek is. Als het de leerling niet lukt om op deze plek tot rust te komen kan hij/zij naar een time-outplek in een andere klas c.q. een andere ruimte (waar ook toezicht is).

Van tevoren moeten alle leerlingen op de hoogte zijn van de werkwijze omtrent time-out. Het moet hen duidelijk zijn dat de time out plek een herstelplek is, een kans om rustig te worden om daarna weer mee te kunnen doen met de groep.

Elke school heeft een time-outprotocol waarin beschreven staat hoe in voorkomende situaties gehandeld wordt.

¹ Waar *ouders* staat, worden ook de wettelijke vertegenwoordigers bedoeld

Een time-out kan ook aan de orde zijn als sprake is van wangedrag door ouders. Wanneer ouders fatsoensnormen overschrijden vindt eerst een gesprek plaats. Leidt dit niet tot aanpassing van het gedrag dan kan een korte time-out opgelegd worden. Vormen van zo'n time-out kunnen zijn:

- een korte tijdelijke periode waarin geen contact onderhouden wordt vanuit de school;
- een kort, tijdelijk school-/en pleinverbod.

Uitgangspunt is dat het contact – in het belang van het kind – weer plaats gaat vinden waarbij de fatsoensnormen in acht genomen worden.

2. Schorsing van leerlingen (zie ook art. 40c WPO)

Schorsing is een ordemaatregel die wordt ingezet als pedagogische handelingen (bijvoorbeeld de time out) niet voldoende zijn. Hierbij kan gedacht worden aan ontoelaatbaar gedrag van leerlingen en/of ouders en/of overtreding van de schoolregels. Schorsing kan ook ingezet worden bij een acute probleemsituatie. Schorsing kan voor een periode van 1 dagdeel tot en met 5 schooldagen (1 schoolweek).

Gronden voor schorsing:

- ernstig ontoelaatbaar gedrag van de leerling of zijn/haar ouders zijn, waarbij van een ernstige verstoring van de rust of veiligheid op school sprake is;
- verstoorde relatie tussen school en leerling en/of ouders;
- verstoring van het onderwijsproces.

2.1 Kaders bij schorsing

De directeur kan met toestemming van het College van Bestuur een leerling voor een periode van ten hoogste 5 schooldagen schorsen. De aanleiding kan gelegen zijn in

- zodanig wangedrag van de leerling waardoor de leerling een ernstige bedreiging vormt van de orde, rust en/of veiligheid op school;
- zodanig wangedrag van de ouder(s) van de leerling waardoor die een ernstige bedreiging vormt/vormen voor de orde, rust en/of veiligheid op school;
- overige omstandigheden die het in het belang van de school dringend noodzakelijk maken dat de leerling tijdelijk niet deelneemt aan de les of niet op school komt.

Schorsing in eerstgenoemde situatie vindt in principe pas plaats na het horen van de leerling, de ouders en de groepsleerkracht(en).

Wanneer sprake is van wangedrag van ouders vindt een gesprek plaats tussen de directeur en betreffende ouders. De directeur kan mondeling een waarschuwing geven die vervolgens ook schriftelijk door het College van Bestuur worden meegedeeld.

Indien sprake is van een overschrijding van wettelijke regels, waaronder bedreiging, verbaal en fysiek geweld, e.d. doet de directeur aangifte bij de politie. De directeur kan – in voorkomende situatie – de direct betrokken medewerker(s) verzoeken bij de aangifte aanwezig te zijn voor het afleggen van een getuigenverklaring. De bestuurder wordt op de hoogte gesteld van de aangifte. Een kopie van de aangifte wordt toegevoegd aan het leerlingendossier.

Een andere maatregel die de directeur kan treffen is het opleggen van een school- en pleinverbod voor de duur van maximaal vijf weken. Bij herhaling van het wangedrag kan deze maatregel herhaald worden. In deze situatie wordt de wijkagent ingelicht om, indien noodzakelijk, te handhaven.

In het schorsingsbesluit dienen de redenen en de noodzaak van de schorsing te worden vermeld. Voordat tot schorsing kan worden overgegaan, anders dan in het geval van een acute probleemsituatie, dient er een dossier te zijn opgebouwd, waaruit blijkt dat deze maatregel gerechtvaardigd is. De directie van de school is verantwoordelijk voor het bijhouden van het dossier, waarin wordt opgenomen welke problemen zijn opgetreden, wat de school eraan gedaan heeft om deze op te lossen en schorsing van de leerling te voorkomen.

In het dossier bevindt zich in ieder geval een afschrift van de schriftelijke waarschuwing van de school aan de ouders van de leerling, waarin de mogelijke schorsing wordt aangekondigd indien het ontoelaatbare gedrag aanhoudt of de problemen zich blijven herhalen. Tevens bewaart de school hierin alle afschriften van de relevante correspondentie.

Stappen bij schorsing:

- De directeur hoort de leerling, de ouders en de groepsleerkracht(en) en maakt hiervan een verslag.
- De directeur vraagt het College van Bestuur om toestemming voor de schorsing.
- De directeur deelt het besluit tot schorsing schriftelijk aan de ouders van de leerling mee. Dit besluit wordt aangetekend verzonden.
- In dit besluit worden de redenen voor schorsing vermeld, de tijdsduur en eventuele andere genomen maatregelen.
- De directeur draagt er zorg voor, bijvoorbeeld door het opgeven van huiswerk, dat de leerling geen achterstand in de lesstof oploopt.
- De directeur stelt de Inspectie van het Onderwijs (via het internetschooldossier) met opgave van redenen in kennis van een schorsing langer dan één dag.

3. Verwijdering van leerlingen (zie ook art. 40 WPO)

Het verwijderingsbeleid van Panta Rhei is erop gericht dat de scholen consistent kunnen werken aan de kwaliteit van het onderwijs en veiligheid voor alle leerlingen. Dit betekent dat er tot verwijdering van een leerling kan worden overgegaan, indien er sprake is van een zwaarwichtige, voor de orde van de school, het onderwijsproces, de kwaliteit van het onderwijs en gevoelens van veiligheid ontwrichtende omstandigheid, die na pogingen tot verbetering van structurele aard blijkt te zijn. Verwijdering kan ook plaatsvinden als de school niet aan de ondersteuningsbehoefte van de leerling kan voldoen. Voorwaarde voor verwijdering is dat een andere school bereid is de leerling in te schrijven.

Gronden voor verwijdering:

- de school kan niet aan de ondersteuningsbehoefte van de leerling voldoen;
- ontoelaatbaar gedrag van leerling of de ouders;
- gedrag in strijd met de grondslag van de school.

3.1 Kaders bij verwijdering van leerlingen

De beslissing over te gaan tot verwijdering van leerlingen wordt genomen door het College van Bestuur.

Voordat tot verwijdering kan worden overgegaan, anders dan in het geval van een acute probleemsituatie, dient er een dossier te zijn opgebouwd, waaruit blijkt dat deze maatregel gerechtvaardigd is. De directie van de school is verantwoordelijk voor het opbouwen van het dossier. Hierin wordt opgenomen:

- een omschrijving van het ontoelaatbare gedrag,

- welke maatregelen de school heeft genomen om dit te voorkomen/op te lossen en om eventueel herhaling te voorkomen. Wanneer de aanleiding het wangedrag van de ouders is kan hierbij gedacht worden aan: communicatief vaardig personeel inzetten in de contacten met complexe ouders, bemiddeling (mediation), een afkoelingsperiode in acht nemen waarin geen contact is tussen school en ouders (al dan niet met een tijdelijk school-/en pleinverbod).

In het dossier bevindt zich ook een afschrift van de schriftelijke waarschuwing van de school, bekrachtigd door het College van Bestuur aan de ouders van de leerling. Tevens bewaart de school hierin alle afschriften van de relevante correspondentie.

Bij een leerling met een extra ondersteuningsbehoefte beslist het samenwerkingsverband of een leerling toelaatbaar is tot het S(B)O. De school dient hiervoor een aanvraag in te dienen bij het samenwerkingsverband. De school moet dan eerst de ondersteuningsbehoefte van de leerling goed in kaart hebben gebracht, en onderzocht hebben of zij zelf aan de ondersteuningsbehoefte van de leerling kan voldoen. Het schoolondersteuningsprofiel is hierbij leidend.

Stappen in de procedure tot verwijdering:

- De directeur overlegt met het bestuur over de noodzaak tot verwijdering. Het leerlingen-dossier (inclusief gespreksverslagen met de ouders en de aanwezigheid van een schriftelijke waarschuwing door het College van Bestuur) is de basis van het gesprek en de stappen die zijn ondernomen om een passende plek te vinden voor deze leerling.
- Het College van Bestuur hoort de directeur, de betrokken groepsleerkracht en de ouders van de leerling.
- Het College van Bestuur meldt schriftelijk het voornemen tot verwijdering met opgaaf van redenen en noodzaak aan de ouders, de onderwijsinspectie en de leerplichtambtenaar.
- De directeur meldt de voorgenomen verwijdering per mail aan de aan de school verbonden adviseur van het samenwerkingsverband en gaat in overleg met ouders en het samenwerkingsverband op zoek naar een passende plek voor deze leerling.
- Het College van Bestuur neemt het besluit tot verwijdering als een andere school bereid is de leerling toe te laten. Onder andere school kan ook verstaan worden een school voor speciaal basisonderwijs of een instelling voor speciaal onderwijs.
- De ouders worden hiervan schriftelijk op de hoogte gesteld. Dit besluit wordt aangetekend verzonden. In het schrijven wordt gewezen op de mogelijkheid binnen zes weken na dagtekening, bezwaar tegen de beslissing aan te tekenen bij het College van Bestuur. Indien de ouders een bezwaar indienen, hoort het College van Bestuur hen. Het College van Bestuur beslist binnen vier weken na ontvangst van het bezwaarschrift op het bezwaar en deelt de beslissing met motivering mee aan de ouders.
- De ouders worden gewezen op de mogelijkheid tot het aantekenen van beroep tegen de beslissing. Ouders kunnen er ook voor kiezen om een geschil aanhangig te maken bij de Geschillencommissie Passend Onderwijs.
- Bij plaatsing op een andere school wordt het onderwijskundig rapport van de betreffende leerling overhandigd aan de directeur van de ontvangende school. Ouders ontvangen een afschrift van het onderwijskundig rapport. Ouders hoeven een onderwijskundig rapport niet goed te keuren of te ondertekenen. Zij hebben wel inzagerecht en het recht om informatie toe te voegen. De school wijst ouders op deze mogelijkheid.

Wet- en regelgeving

Artikel 40 WPO.

10. Voordat wordt besloten tot verwijdering hoort het bevoegd gezag de betrokken groepsleraar. Definitieve verwijdering van een leerling vindt niet plaats dan nadat het bevoegd gezag ervoor heeft zorg gedragen dat een andere school bereid is de leerling toe te laten. Onder andere school kan ook worden verstaan een school voor speciaal onderwijs, een school voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs of een instelling voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs.

11. Indien tegen het besluit, bedoeld in het eerste lid, van het bevoegd gezag van een openbare school bezwaar is gemaakt, besluit het bevoegd gezag in afwijking van artikel 7:10 van de Algemene wet bestuursrecht binnen 4 weken gerekend vanaf de dag na die waarop de termijn voor het indienen van het bezwaarschrift is verstreken.

Artikel 40 c WPO.

1. Het bevoegd gezag kan met opgave van redenen een leerling voor een periode van ten hoogste één week schorsen.

2. Het besluit tot schorsing wordt schriftelijk aan de ouders bekendgemaakt.

3. Het bevoegd gezag stelt de inspectie van een schorsing van een periode langer dan één dag schriftelijk en met opgave van redenen in kennis.